

**Aukcje na sprzedaż energii
elektrycznej z instalacji OZE
jako instrument
prośrodowiskowej
regulacji sektorowej
w elektroenergetyce**

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Przedmowa

Jednym z najbardziej uciążliwych dla środowiska naturalnego sektorów gospodarki jest elektroenergetyka. Z tego też powodu racjonalny prawodawca w ramach prośrodowiskowej regulacji sektorowej w elektroenergetyce wiele uwagi poświęca wprowadzeniu rozwiązań prawnych umożliwiających ograniczenie jego negatywnego wpływu na postępujące zmiany klimatyczne. Głęboka transformacja oraz dekarbonizacja tego sektora są jednak związane z pewnymi ograniczeniami. Polegają one na braku pełnej internalizacji środowiskowych i społecznych kosztów wytwarzania energii elektrycznej, strukturalnych uwarunkowaniach rynku wytwórczego, a także konieczności wykreowania dużej potencjału inwestycyjnego w nowe źródła niskoemisyjne. W konsekwencji zarówno unijny, jak i polski prawodawcy wprowadzają szereg rozwiązań prawnych wspierających wytwarzanie energii elektrycznej z OZE, w tym wykorzystując konkurencyjny mechanizm w postaci aukcji, który ma zapewnić proporcjonalność udzielanego wsparcia dla poszczególnych wytwórców.

Powyższe założenia stanowią punkt wyjścia dla sformułowania trzech zasadniczych hipotez badawczych. Pierwsza z nich zakłada, że cel z zakresu ochrony środowiska naturalnego polegający na zwiększeniu poziomu wykorzystania źródeł odnawialnych do wytwarzania energii elektrycznej stanowi jeden z podstawowych celów realizowanych przez współczesną regulację sektorową w elektroenergetyce. Zgodnie z drugą, aukcje na sprzedaż energii elektrycznej wytwarzanej w instalacjach OZE stanowią istotny prawny środek prośrodowiskowej regulacji sektorowej dla tego sektora, który poprzez wykorzystanie mechanizmów motywacji ekonomicznej przedsiębiorców zachęca ich do prowadzenia określonego rodzaju działalności gospodarczej polegającej na wytwarzaniu, wprowadzaniu do sieci oraz sprzedaży energii elektrycznej z OZE. Trzecia zakłada, że prawna regulacja aukcji na sprzedaż energii elektrycznej wytwarzanej w instalacjach OZE w Polsce zasadniczo stanowi wdrożenie do polskiego porządku prawnego właściwych unormowań unijnych w zakresie stosowania procedur przetargowych zgodnych z zasadami konkurencji. Tak sformułowane hipotezy badawcze wymagają jednak wielopłaszczyznowej analizy prawnej, która będzie stanowiła oś rozważań prowadzonych w ramach poszczególnych czterech rozdziałów niniejszej pracy.

W ramach rozdziału I ustalono istotę, genezę oraz kluczowy dla tej pracy cel prośrodowiskowej regulacji sektorowej, który sprzyja ochronie środowiska naturalnego dzięki zwiększeniu poziomu wytwarzania energii elektrycznej z OZE oraz ograniczeniu wykorzystania paliw kopalnych, w tym często tych importowanych do UE. W rozdziale II zbadano unijne oraz krajowe unormowania celem określenia statusu oraz ram prawnych warunkujących stosowanie OZE wraz z uwzględnieniem możliwości tworzenia odpowiednich instrumentów wsparcia. Rozdział III poświęcono zbadaniu czy mechanizmy

aukcyjne i przetargowe, które choć wywodzą swoją genezę z nauk ekonomicznych, mogą być jednak skutecznie wykorzystywane przy tworzeniu odpowiednich unormowań prawnych prawa prywatnego oraz publicznego. Wreszcie w rozdziale IV szczegółowej analizie prawnej poddano samo ukształtowanie instrumentu aukcji na sprzedaż energii elektrycznej wytwarzanej w instalacjach OZE w polskim prawodawstwie, która nie tylko pozwoli na przedstawienie jej istoty oraz charakterystyki prawnej, ale umożliwi również wskazanie pożądaných przez ustawodawcę jej skutków prawnych i faktycznych występujących w obrębie gospodarki.

W konsekwencji, choć główną osią prowadzonych rozważań jest analiza prawna szczegółowych zasad przeprowadzania i funkcjonowania aukcji OZE w Polsce, to przeprowadzana analiza dotycząca aukcji OZE osadzona jest w zdecydowanie szerszym kontekście. Obejmuje ona nie tylko analizę prawnych podstaw wyodrębnienia środowiskowej regulacji sektorowej w elektroenergetyce jako istotnej funkcji państwa w gospodarce, ale tyczy się również odnawialnych źródeł energii jako szerszego przedmiotu zainteresowania prawodawcy unijnego oraz polskiego. Nie odstępiono również od analizy ekonomicznych podstaw wykorzystania konkurencyjnego mechanizmu aukcyjnego do tworzenia unormowań prawnych z zakresie publicznego prawa gospodarczego, w tym w zakresie możliwości kształtowania proporcjonalnych instrumentów udzielania pomocy państwa w zakresie OZE.

Mam głęboką nadzieję, że prezentowana monografia pozwoli Czytelnikom pogłębić wiedzę z zakresu prawa energetycznego oraz istoty funkcjonowania odnawialnych źródeł energii w systemie elektroenergetycznym. Zawarte w niej ustalenia mogą stanowić wartościowe źródło wiedzy zarówno dla studentów, pracowników naukowych, jak i praktyków uczestniczących w procesie transformacji sektora energetycznego.

Bazę dla niniejszej monografii stanowiły wyniki moich badań prowadzonych w trakcie przewodu doktorskiego, zwieńczonych rozprawą doktorską napisaną pod kierunkiem Pana prof. dr. hab. *Eryka Kosińskiego*, która została obroniona w 2021 r. na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Na ręce Pana Profesora składam szczególne podziękowania za inspirację oraz nieocenione wsparcie podczas przygotowywania niniejszej pracy, ale również za wiele cennych wskazówek w sprawach naukowych, zawodowych i osobistych, które bez wątpienia ukształtowały mój dalszy rozwój. To zaszczyt być uczniem Pana Profesora.

Słowa podziękowania kieruję też do recenzentów wspomnianej rozprawy doktorskiej – Panów Profesorów *Tadeusza Kocowskiego* oraz *Miroslawa Pawelczyka*, których uwagi, spostrzeżenia i sugestie nie tylko wzbogaciły treść, ale i wywarły istotny wpływ na kształt niniejszego opracowania.

Czas, jaki upłynął od obrony rozprawy doktorskiej, wymusił w niniejszej monografii liczne zmiany, które nie sprowadzają się wyłącznie do odświeżenia literatury czy orzecznictwa, lecz dotyczą też samej jej istoty i struktury. Zbiegło się to bowiem z intensywnymi działaniami prawodawców unijnego oraz polskiego w zakresie pogłębienia podstaw prawnych procesu transformacji i dekarbonizacji sektora elektroenergetycznego w kierunku OZE w Polsce i UE, które bez wątpienia wymagały uwzględnienia w ramach niniejszej monografii.

Dynamiczny rozwój i częste zmiany prawa odnawialnych źródeł energii w tym okresie stanowiły też istotne wyzwania naukowe w zakresie ostatecznego ukształtowania treści monografii. Co więcej, pogłębiona praktyka stosowania tych rozwiązań prawnych, których sam byłem też uczestnikiem, pozwoliła mi na spojrzenie na poruszane zagadnienia prawne z nowej i często nieoczywistej perspektywy. Uwagi przedstawione w niniejszej monografii zostały wyrażone na tle stanu prawnego obowiązującego w sierpniu 2025 r.

Pragnę także podziękować koleżankom i kolegom z Zakładu Publicznego Prawa Gospodarczego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu za inspirujące rozmowy, wsparcie naukowe oraz okazaną życzliwość na początku mojej drogi naukowej. Podziękowania kieruję też do współpracowników z kancelarii za wspólną podróż przez ocean praktyki, która pozwala lepiej zrozumieć istotę poruszanych zagadnień prawnych oraz osadzić je w realiach obrotu gospodarczego.

Dziękuję również moim rodzicom i bliskim – a szczególnie żonie *Marcie*, za cierpliwość, wsparcie oraz nieustającą motywację do działania.

Bez wszystkich wskazanych tu osób nie byłoby tej książki, dlatego Wam ją dedykuję!

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl